

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Προσαρμογή των διατάξεων του εσωτερικού δικαίου προς τις διατάξεις του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου που κυρώθηκε με τον ν. 3003/2002 (ΦΕΚ 75 Α΄)»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Η Διπλωματική Διάσκεψη του ΟΗΕ, που αποφάσισε στη Ρώμη τον Ιούλιο 1998, την ίδρυση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (ΔΠΔ), υιοθετώντας το Καταστατικό του, απετέλεσε, κατά πολλούς, τη μεγαλύτερη διεθνή νομική διάσκεψη μετά το 1945 [βλ. σχετ. Ε. Μιχαλοπούλου, Υπερ 1998, 1337]. Η ίδρυση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, αποτελεί «μια ιδιαίτερη καμπή» [: Μ. Καϊάφα-Γκμπάντι, ΠοινΔικ 2002, 1066], «μια πολύ σημαντική εξέλιξη» [: Δ. Κιούπης, ΠοινΧρ Ν΄ 870] στον τομέα της άσκησης της διεθνούς ποινικής δικαιοδοσίας. Μετά από πολύχρονες προετοιμασίες, υπαναχωρήσεις, συμβιβασμούς και σκληρές διαπραγματεύσεις, αποτελεί πραγματικά γεγονός ιστορικής σημασίας ότι 120 κράτη, που είχαν πολλές και διαφορετικές απόψεις και προσεγγίσεις, συμμετείχαν στη διαδικασία ψήφισης του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου [βλ. Δ. Κιούπη, ΠοινΧρ Ν΄ 870, Ε. Μιχαλοπούλου, όπ.π., 1359].

Στην ωρίμανση των συνθηκών ίδρυσης του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, θεωρείται ότι συνέβαλλαν αποφασιστικά δύο παράγοντες που εμφανίστηκαν στη διεθνή σκηνή: πρώτον, το τέλος της περιόδου του ψυχρού πολέμου και δεύτερον, η σημειωθείσα εντυπωσιακή πρόοδος στον τομέα του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου [έτσι, Ε. Μιχαλοπούλου, όπ.π., 1337]. Έγινε έτσι ένα πρώτο, αλλά καθοριστικό, βήμα για τη θέσπιση ενός μόνιμου Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου και συνακόλουθα για την εξάλειψη της ανάγκης σύστασης, συνήθως ex post, ad hoc διεθνών ποινικών δικαστηρίων, τουλάχιστον για την εκδίκαση εγκλημάτων που φέρονται ότι τελέστηκαν μετά την 1η Ιουλίου 2002 (ημερομηνία θέσης σε ισχύ του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου).

Πρόκειται για τη δημιουργία ενός μόνιμου μηχανισμού για να προσάγονται στη δικαιοσύνη όσοι διαπράττουν εγκλήματα όπως η γενοκτονία, η εθνοκάθαρση, η σεξουαλική δουλεία, ο ακρωτηριασμός άκρων αμάχων, ακόμη και παιδιών και τόσα άλλα ειδεχθή εγκλήματα που στρέφονται κατά της ανθρωπότητας, όπως η εξολόθρευση αμάχων, η υποδούλωση, ο βασανισμός, ο βιασμός, η εξαναγκαστική εγκυμοσύνη, ο κατατρεγμός πολιτικών, φυλετικών, εθνικών, εθνοτικών, πολιτιστικών, θρησκευτικών ομάδων ή ομάδων με βάση το φύλλο και οι εξαναγκαστικές εξαφανίσεις, ή εγκλήματα πολέμου κατά προσωπικών αγαθών, κατά της ιδιοκτησίας, κατά ανθρωπιστικών επιχειρήσεων, καθώς και εκείνα που τελούνται με χρήση απαγορευμένων μεθόδων και μέσων διεξαγωγής του πολέμου.

Με το προκείμενο σχέδιο νόμου προσαρμόζονται οι διατάξεις του εσωτερικού δικαίου προς τις διατάξεις του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, που κυρώθηκε εν τω μεταξύ με το ν. 3003/2002 (ΦΕΚ 75 Α΄). Για την κατάρτιση αυτού λήφθηκαν υπόψη οι αντίστοιχες νομοθετικές ρυθμίσεις άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα αυτές των έννομων τάξεων της Γερμανίας, της Γαλλίας και της Μεγάλης Βρετανίας. Από πλευράς δομής ακολουθήθηκε αυτή της διάκρισης σε

διατάξεις ουσιαστικού ποινικού δικαίου (γενικό μέρος και ειδικό μέρος) και σε διατάξεις δικονομικού δικαίου και δικαστικής συνεργασίας. Οι ρυθμίσεις των κατ' ιδίαν θεμάτων είναι λεπτομερείς και έχουν ως ακολούθως.

Ειδικότερα:

Με το άρθρο 1 ορίζεται ότι εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα για τα εγκλήματα που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και δε ρυθμίζονται ειδικότερα από αυτούς.

Με το άρθρο 2 καθορίζονται τα τοπικά όρια ισχύος του νόμου. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, λαμβάνοντας αφορμή από τη διαβούλευση [αλλά και από υπομνήματα φορέων, όπως λ.χ. της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας του ΥΠΕΞ], επανεξέτασε τη διάταξη του άρθρου αυτού, επιλέγοντας όχι την λεγόμενη «απόλυτη» μορφή οικουμενικής δικαιοδοσίας, δηλαδή της δυνατότητας δίωξης και τιμώρησης για οποιοδήποτε έγκλημα που τελέστηκε από οποιοδήποτε πρόσωπο οπουδήποτε στον κόσμο, ανεξάρτητα δηλαδή από τους νόμους του τόπου τέλεσης, αλλά τη «σχετική» οικουμενική δικαιοδοσία, ώστε πάντα να απαιτείται η ύπαρξη ενός συνδέσμου (link) με το forum, προκειμένου αυτό να ασκήσει τη δικαιοδοσία του. Ορίζεται δε, ότι οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς, για όλες τις πράξεις των άρθρων 7 έως 15, αν αυτές τελέστηκαν στο έδαφος της ελληνικής επικράτειας ή, ανεξάρτητα από τον τόπο τέλεσης, αν στρέφονται με οποιοδήποτε τρόπο κατά του ελληνικού κράτους ή έλληνα πολίτη. Με τον τρόπο αυτό, αφ' ενός μεν οριοθετείται σε πλαίσια [: που αντιστοιχούν στους άνω συνδέσμους] η δικαιοδοσία των ελληνικών δικαστικών αρχών, αφ' ετέρου αποτρέπεται ο κίνδυνος κατακλυσμού των δικαστικών αρχών της χώρας μας με πλήθος μηνύσεων, από πρόσωπα κατοικούντα απανταχού της γης και τα οποία στρέφονται εναντίον άλλων προσώπων που δεν έχουν απολύτως καμιά σχέση με τη χώρα μας, αποφευγομένου δηλαδή του ενδεχομένου να καταστεί η χώρα μας στόχος του λεγόμενου «forum shopping».

Με το άρθρο 3 καθιερώνεται το απαράγραπτο των κακουργημάτων που αναφέρονται στο νόμο. Ακόμη, το απαράγραπτο και των ποινών που επιβάλλονται αμετακλήτως γι' αυτές τις πράξεις.

Με το άρθρο 4 ορίζονται οι έννοιες των προσώπων που προστατεύονται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο, του στρατιωτικού διοικητή και του πολιτικού προϊσταμένου.

Με το άρθρο 5 ρυθμίζεται το θέμα της προσταγής και ορίζεται ειδικότερα με την παρ. 1 αυτού ότι η προσταγή από ιεραρχικά ανώτερο προς το δράστη των πράξεων που αναφέρονται σε αυτή, δεν αίρει τον άδικο χαρακτήρα της πράξης και με την παρ. 2 αυτού ότι μένει αιτιώρητη και δεν καταλογίζεται η πράξη που αναφέρεται σε αυτή, και επιχειρείται σε εκτέλεση προσταγής που δόθηκε σύμφωνα με τους νόμιμους τύπους από αρμόδια αρχή, εφόσον ο δράστης δεν γνωρίζει τον παράνομο χαρακτήρα αυτής και αυτή δεν είναι προδήλως παράνομη. Στην περίπτωση αυτή ως αυτοουργός τιμωρείται ο προστάξας.

Με το άρθρο 6 καθιερώνεται η ευθύνη των στρατιωτικών διοικητών και άλλων ιεραρχικά ανωτέρων, για την

παράλειψη να παρεμποδίσουν τους υφισταμένους τους να διαπράξουν τα εγκλήματα που αναφέρονται σε αυτό, και τιμωρούνται αυτοί ως αυτουργοί της πράξεως που τελέσθηκε από τον υφιστάμενό τους.

Με το άρθρο 7 ρυθμίζεται με λεπτομέρεια το έγκλημα της γενοκτονίας, υπό τις οριζόμενες σε αυτό τρεις μορφές του.

Με το άρθρο 8 ρυθμίζονται τα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, κατά τα ειδικότερα και λίαν λεπτομερειακά οριζόμενα σε αυτό.

Με το άρθρο 9 ρυθμίζονται επίσης με κάθε λεπτομέρεια τα εγκλήματα πολέμου κατά προσώπων: 1) σε σχέση με διεθνή ή μη διεθνή ένοπλη σύρραξη και 2) σε σχέση με διεθνή ένοπλη σύρραξη.

Με το άρθρο 10 ρυθμίζονται τα εγκλήματα πολέμου κατά της ιδιοκτησίας και άλλων δικαιωμάτων: 1) στο πλαίσιο διεθνούς ή μη διεθνούς ένοπλης σύρραξης και 2) στο πλαίσιο διεθνούς ένοπλης σύρραξης.

Με το άρθρο 11 ρυθμίζονται τα εγκλήματα πολέμου κατά ανθρωπιστικών επιχειρήσεων και εμβλημάτων, κατά τα λεπτομερώς διαλαμβανόμενα σε αυτό.

Με το άρθρο 12 προβλέπονται και τιμωρούνται τα εγκλήματα πολέμου με χρήση απαγορευμένων μεθόδων πολέμου στο πλαίσιο διεθνούς ή μη διεθνούς ένοπλης σύρραξης.

Με το άρθρο 13 προβλέπονται και τιμωρούνται τα εγκλήματα πολέμου με χρήση απαγορευμένων μέσων διεξαγωγής του πολέμου.

Με το άρθρο 14 προβλέπονται και τιμωρούνται η παράβαση του καθήκοντος επιτήρησης από στρατιωτικό διοικητή ή πολιτικό προϊστάμενο, με πρόθεση ή από αμέλεια.

Με το άρθρο 15 προβλέπεται και τιμωρείται η παράλειψη αναγγελίας εγκλήματος από στρατιωτικό διοικητή ή πολιτικό προϊστάμενο.

Με το άρθρο 16 αυτού καθορίζεται ως αρμόδιο για την εκδίκαση των εγκλημάτων που προβλέπονται από αυτό το Τριμελές Εφετείο Αθηνών, ως δικαστήριο της πρωτεύουσας της Χώρας, ανεξάρτητα από την ιδιότητα του υπαιτίου. Ακόμη, ότι το δικαστήριο αυτό είναι αρμόδιο και για τα συναφή εγκλήματα, ανεξάρτητα από την βαρύτητα αυτών.

Με το άρθρο 17 ορίζεται ότι το δεδικασμένο αποτελεί κώλυμα για νέα δίωξη ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων για πράξη για την οποία δικάσθηκε από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο και ότι η τυχόν ασκηθείσα νέα ποινική δίωξη κηρύσσεται απαράδεκτη, σύμφωνα με τη θεμελιώδη αρχή "ne bis in idem".

Με το άρθρο 18 καθιερώνεται η αναστολή της παραγραφής των κακουργημάτων για το χρονικό διάστημα από τη παράδοση του προσώπου στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο μέχρι την αθώωσή του ή την έκτιση της ποινής που του επιβλήθηκε. Ορίζεται δε ότι δεν ισχύει ο χρονικός περιορισμός της αναστολής του άρθρου 113 παρ. 3 εδ. α' του Π. Κ.

Με το άρθρο 19 ορίζεται ότι για τα κακουργήματα του νόμου αυτού επιτρέπεται η διενέργεια των ανακριτικών πράξεων που προβλέπονται από την παρ. 1 του άρθρου 253 Α' του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Για την διενέργειά τους αποφαινεται το Συμβούλιο Εφετών Αθηνών. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις την έρευνα μπορεί να διατάξει ο Εισαγγελέας ή ο Ανακριτής, οι οποίοι όμως έχουν την υποχρέωση να εισαγάγουν το ζήτημα στο δικαστικό συμβούλιο μέσα σε προθεσμία τριών ημερών, η

πάροδος της οποίας έχει ως αποτέλεσμα ότι παύει αυτοδικαίως η ισχύς της διατάξεως του Εισαγγελέα ή του Ανακριτή. Με την παρ. 3 αυτού τίθεται ο περιορισμός του άρθρου 253 Α Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ως προς τη χρησιμοποίηση κάθε στοιχείου ή γνώσης που αποκτήθηκε κατά τη διενέργεια των αναφερομένων στην παρ. 1 αυτού ανακριτικών πράξεων, με εξαίρεση τη βεβαίωση εγκλημάτων αυτού του νόμου και των άρθρων 187 και 187 Α του Π. Κ.

Με το άρθρο 20 ρυθμίζονται τα θέματα της υποβολής της αίτησης για παράδοση εκζητούμενου στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο και καθορίζονται τα έγγραφα στοιχεία που πρέπει να τη συνοδεύουν. Με την παρ. 3 αυτού ορίζεται ότι, σε περίπτωση επείγοντος, τα στοιχεία αυτά μπορεί να μεταβιβαστούν και με κάθε μέσο που αφήνει γραπτό ή ηλεκτρονικό ίχνος και ότι σε κάθε περίπτωση επακολουθεί η διαβίβαση της αίτησης κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1. Με την παρ. 4 αυτού αντιμετωπίζεται η περίπτωση της συρροής αιτήσεων για παράδοση του εκζητούμενου στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο και σε άλλο δικαστήριο και ορίζεται ότι στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διαδικασίες που προβλέπονται από το άρθρο 90 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

Με το άρθρο 21 ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη σύλληψη του εκζητούμενου, καθορίζονται οι ενέργειες στις οποίες οφείλει να προβεί ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών μόλις διαβιβασθεί σε αυτόν η αίτηση προς παράδοση του εκζητούμενου, καθιερώνεται το δικαίωμα προσφυγής του τελευταίου στο Συμβούλιο Εφετών σε περίπτωση αμφισβήτησης της ταυτότητάς του και ρυθμίζονται τα σχετικά με την προσφυγή αυτή ζητήματα.

Με το άρθρο 22 ρυθμίζονται τα θέματα τα σχετικά με την απόφαση για παράδοση του εκζητούμενου στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο. Ειδικότερα καθορίζεται η διαδικασία συζητήσεως της αιτήσεως προς παράδοση του εκζητούμενου ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών και ποιά είναι τα θέματα για τα οποία πρέπει αυτό να αποφασίσει, δυνάμενο να διατάξει συμπληρωματικές αποδείξεις περί αυτών (παρ.1 και παρ. 2). Με την παρ. 3 θεσπίζεται η δυνατότητα άσκησης έφεσης από τον εκζητούμενο και τον Εισαγγελέα, ενώπιον του Αρείου Πάγου, μέσα σε προθεσμία τριών (3) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης. Με τις παραγράφους 4 και 5 καθορίζονται τα θέματα της κλήτευσης του εκζητούμενου στον Άρειο Πάγο και της διαδικασίας ενώπιον αυτού, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 448 και 450 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, οι οποίες ρυθμίζουν τα θέματα της συζήτησης και της απόφασης για την έκδοση. Με την παρ. 6 προβλέπεται η δυνατότητα του Συμβουλίου Εφετών ή του Αρείου Πάγου, σε κάθε στάδιο της διαδικασίας, να διατάξει την προσωρινή απόλυση του συλληφθέντος, κατά τους όρους του άρθρου 59 παράγραφοι 3-6 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 449 παρ. 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Με το άρθρο 23 ρυθμίζονται τα θέματα της εκτέλεσης της απόφασης για παράδοση του εκζητούμενου και ορίζεται ότι ο συλληφθείς απολύεται αν εντός τριών μηνών από τη σύλληψή του δεν εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για την παράδοσή του.

Με το άρθρο 24 ρυθμίζεται το ζήτημα της προσωρινής σύλληψης του εκζητούμενου προσώπου σε επείγουσες περιπτώσεις, μετά από αίτημα του Διεθνούς Ποινικού Δι-

καστηρίου και πριν ακόμη υποβληθεί η αίτηση προς παράδοση. Ορίζεται ρητώς ότι ο προσωρινώς συλληφθείς απολύεται εάν εντός προθεσμίας τριάντα ημερών δεν υποβληθεί η κατά το άρθρο 20 αίτηση προς παράδοση και περαιτέρω ότι εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή η διαδικασία του άρθρου 21 παράγραφοι 2-3 αυτού.

Με το άρθρο 25 ρυθμίζεται το ζήτημα της προσωρινής παράδοσης του συλληφθέντος στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, προς το σκοπό και υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται με αυτό και εφόσον συναινέσει ο ίδιος.

Με το άρθρο 26 ορίζεται ως όργανο για τις διαβουλεύσεις με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σε συνεργασία με τον Υπουργό Εξωτερικών, σε όλες τις περιπτώσεις που προβλέπεται αυτό από το Καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου ή απαιτείται από τις ειδικές περιστάσεις κάθε συγκεκριμένης υπόθεσης και ειδικότερα στις περιπτώσεις που αναφέρονται ενδεικτικώς στη διάταξη αυτή.

Με το άρθρο 27 ρυθμίζεται το ζήτημα της μεταφοράς παραδιδόμενου προσώπου μέσω του ελληνικού εδάφους και ορίζεται ότι τη μεταφορά αυτή επιτρέπει ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 89 παρ. 3 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

Με το άρθρο 28 ρυθμίζονται τα θέματα των αιτήσεων για διενέργεια ανακριτικών πράξεων που υποβάλλονται από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο ή τον Εισαγγελέα αυτού και ορίζονται τα όργανα και ο τρόπος διενεργείας τους σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο, με δυνατότητα παρουσίας προσώπων προσδιοριζόμενων στην αίτηση, τα οποία δύνανται να παρέχουν τη συνδρομή τους στη διαδικασία της εκτέλεσης, κατά τα οριζόμενα αναλυτικώς.

Με το άρθρο 29 ρυθμίζονται θέματα κλητεύσεως προσώπων ενώπιον του διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, υπό τους όρους του άρθρου 58 παρ. 7 του Καταστατικού του και προβλέπεται η δυνατότητα της βίαιης προσαγωγής των μαρτύρων και των πραγματογνωμόνων, οι οποίοι αδικαιολογήτως δεν εμφανίζονται, στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, εφόσον ζητηθεί αυτό, καθώς και η παράδοση αυτών στις ολλανδικές αρχές, δηλαδή στις αρχές της Χώρας της έδρας του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

Με το άρθρο 30 καθιερώνεται η υποχρέωση των ελληνικών αρχών να χορηγούν στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο πιστοποιητικά ποινικού μητρώου και κάθε σχετική πληροφορία που θα ζητηθεί από αυτό για τις ανάγκες συγκεκριμένης ποινικής υποθέσεως, με τους ίδιους όρους που τα στοιχεία αυτά παρέχονται στις ελληνικές δικαστικές αρχές.

Με το άρθρο 31 ρυθμίζονται λεπτομερώς (παράγραφοι 1 έως 5) θέματα σχετικά με την εκτέλεση της ποινής αν το ποινικό δικαστήριο ορίσει, κατ' εφαρμογή του άρθρου 103 του Καταστατικού του, ως τόπο εκτέλεσης της ποινής την Ελλάδα. Με την παρ. 6 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι ο καταδικασθείς, ο οποίος κρατείται στην Ελλάδα, δεν υπόκειται σε δίωξη ή τιμωρία ή έκδοση σε τρίτο Κράτος για αξιόποινη συμπεριφορά που έλαβε χώρα πριν από την παράδοσή του στις Ελληνικές Αρχές, εκτός αν αυτή η δίωξη, τιμωρία ή έκδοση έχει εγκριθεί από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο μετά από αίτηση της Ελληνικής Δημοκρατίας, κατά τα οριζόμενα περαιτέρω στο άρθρο 108 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου. Τέλος με την παρ. 7 ορίζεται ρητώς ότι η επι-

κοινωνία μεταξύ του καταδικασθέντος και του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου είναι ακώλυτη και εμπιστευτική.

Με το άρθρο 32 ορίζεται ότι η εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού δεν μπορεί να έχει σε καμία περίπτωση ως αποτέλεσμα την προσβολή θεμελιωδών δικαιωμάτων και αρχών που αναγνωρίζονται και προστατεύονται από το Σύνταγμα, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) και το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (ΔΣΑΠΔ). Η διάταξη αυτή είναι διακηρυκτικού χαρακτήρα πίστωσης και προσηλώσεως σε θεμελιώδη δικαιώματα, αρχές και αξίες που αναγνωρίζονται και προστατεύονται από το Σύνταγμα, την ΕΣΔΑ και το ΔΣΑΠΔ και αποσκοπεί να αποτελέσει οδηγό και κανόνα για τον εφαρμοστή του νόμου αυτού.

Τέλος, με το άρθρο 33 ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου και δη ότι αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 8 Φεβρουαρίου 2011

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Ιω. Ραγκούσης	Γ. Παπακωνσταντίνου
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
Δ. Δρούτσας	Ευάγ. Βενιζέλος
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
Α. Λοβέρδος	Χ. Καστανίδης

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Προσαρμογή των διατάξεων του εσωτερικού δικαίου προς τις διατάξεις του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου που κυρώθηκε με το ν. 3003/2002 (ΦΕΚ 75 Α')

ΜΕΡΟΣ Α' ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ι. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Άρθρο 1 Εφαρμογή διατάξεων

Για τα εγκλήματα που προβλέπονται στον παρόντα νόμο, και δε ρυθμίζονται ειδικότερα από αυτόν, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 2 **Τοπικά όρια ισχύος του νόμου**

Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς, για όλες τις πράξεις των άρθρων 7 έως 15, αν αυτές τελέστηκαν στο έδαφος της Ελληνικής Επικράτειας ή, ανεξάρτητα από τον τόπο τέλεσης, αν στρέφονται με οποιοδήποτε τρόπο κατά του ελληνικού κράτους ή έλληνα πολίτη.

Άρθρο 3 **Παραγραφή**

Τα κακουργήματα των άρθρων 7 έως 13, καθώς και οι ποινές που επιβλήθηκαν αμετακλήτως γι' αυτά, δεν υπόκεινται σε παραγραφή.

Άρθρο 4 **Ορισμοί**

1. Ως πρόσωπα που προστατεύονται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο θεωρούνται:

α. Σε διεθνείς ένοπλες συρράξεις: πρόσωπα που προστατεύονται σύμφωνα με τις Συμβάσεις της Γενεύης του 1949 και του πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου του 1977, ιδίως οι τραυματίες, οι ασθενείς, οι ναυαγοί, οι αιχμάλωτοι πολέμου και ο άμαχος πληθυσμός.

β. Σε μη διεθνείς ένοπλες συρράξεις: οι τραυματίες, οι ασθενείς, οι ναυαγοί, καθώς και πρόσωπα που δεν λαμβάνουν μέρος στις εχθροπραξίες και βρίσκονται στην εξουσία του αντιπάλου μέρους.

γ. Σε διεθνείς και μη διεθνείς ένοπλες συρράξεις: τα μέλη των ενόπλων δυνάμεων και μαχητές της αντίπαλης πλευράς, οι οποίοι έχουν τεθεί εκτός μάχης ή είναι άλλως ανυπεράσπιστοι.

2. Στρατιωτικός διοικητής θεωρείται και κάθε πρόσωπο που ασκεί εν τοις πράγμασι εξουσία διοίκησης, ελέγχου και έκδοσης διαταγών.

3. Πολιτικός προϊστάμενος θεωρείται και κάθε πρόσωπο που ασκεί εν τοις πράγμασι εξουσία και έλεγχο εντός πολιτικού οργανισμού ή επιχείρησης.

Άρθρο 5 **Προσταγή**

1. Η προσταγή από ιεραρχικά ανώτερο, στρατιωτικό ή πολιτικό, προς το δράστη των αξιόποινων πράξεων των άρθρων 7 και 8 δεν αίρει τον άδικο χαρακτήρα τους.

2. Μένουν ατιμώρητες και δεν καταλογίζονται οι πράξεις των άρθρων 9 έως 15, τις οποίες κάποιος επιχειρεί για να εκτελέσει προσταγή που του έδωσε, σύμφωνα με τους νόμιμους τύπους, η αρμόδια αρχή, εφόσον δε γνωρίζει ότι η προσταγή είναι παράνομη και αυτή δεν είναι προδήλως παράνομη. Στην περίπτωση αυτή ως αυτουργός τιμωρείται εκείνος που έδωσε την προσταγή.

Άρθρο 6 **Ευθύνη στρατιωτικών διοικητών και άλλων ιεραρχικά ανωτέρων**

Στρατιωτικός διοικητής ή πολιτικός προϊστάμενος που παραλείπει να παρεμποδίσει υφιστάμενό του να διαπράξει έγκλημα που προβλέπεται από τον παρόντα νόμο, μολονότι έχει τη δυνατότητα να το κάνει, εφόσον γνώριζε ή κατά τις περιστάσεις όφειλε να γνωρίζει ότι ο δρά-

στης διέπραττε ή επρόκειτο να διαπράξει τέτοιο έγκλημα, τιμωρείται ως αυτουργός της πράξης που τελέστηκε από τον υφιστάμενό του.

II ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Άρθρο 7 **Γενοκτονία**

1. Όποιος, με σκοπό να καταστρέψει, εν όλω ή εν μέρει, μια εθνική, εθνοτική, φυλετική ή θρησκευτική ομάδα, ως τέτοια, σκοτώνει με πρόθεση μέλη αυτής της ομάδας, τιμωρείται με ισόβια κάθειρξη.

2. Όποιος, με σκοπό να καταστρέψει, εν όλω ή εν μέρει, μια εθνική, εθνοτική, φυλετική ή θρησκευτική ομάδα, ως τέτοια, με πρόθεση:

α) προκαλεί σε μέλη της ομάδας βαριά σωματική ή διανοητική βλάβη,

β) επιβάλλει στην ομάδα συνθήκες διαβίωσης ικανές να προκαλέσουν την πλήρη ή μερική φυσική της εξόντωση,

γ) επιβάλλει μέτρα που σκοπεύουν στην παρεμπόδιση των γεννήσεων εντός της ομάδας,

δ) μεταφέρει δια της βίας ανήλικους της μιας ομάδας σε άλλη ομάδα τιμωρείται με κάθειρξη.

3. Όποιος άμεσα και δημόσια παρακινεί άλλους να διαπράξουν τις πράξεις των παραγράφων 1 και 2, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

Άρθρο 8 **Εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας**

Όποιος στο πλαίσιο ευρείας ή συστηματικής επίθεσης κατά άμαχου πληθυσμού, κατ' εφαρμογή ή προς εξυπηρέτηση της πολιτικής ενός κράτους ή μιας οργάνωσης που ασκεί οιονεί κρατική εξουσία:

1. Σκότωσε άλλους, τιμωρείται με ισόβια κάθειρξη.

2. Με σκοπό να καταστρέψει εν όλω ή εν μέρει έναν πληθυσμό επιβάλλει στον πληθυσμό αυτό ή σε τμήμα του συνθήκες διαβίωσης πρόσφορες να προκαλέσουν την καταστροφή του, τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

3. Ενεργεί εμπόριο δούλων ή εμπορία ανθρώπων ή υποδουλώνει καθ' οιονδήποτε τρόπο άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πενήντα χιλιάδων ευρώ. Η τέλεση των πράξεων αυτών κατά ανηλικών συνιστά επιβαρυντική περίπτωση.

4. Εκτοπίζει πληθυσμό, ο οποίος βρίσκεται νόμιμα σε μια περιοχή, ή τον μετακινεί βίαια μεταφέροντάς τον με απέλαση ή με άλλα μέτρα καταναγκασμού σε άλλο κράτος ή άλλη περιοχή, χωρίς αυτό να επιτρέπεται από το διεθνές δίκαιο, τιμωρείται με κάθειρξη.

5. Αποστερεί σε σημαντικό βαθμό τη σωματική ελευθερία προσώπου κατά παράβαση θεμελιωδών κανόνων του διεθνούς δικαίου, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

6. Υποβάλλει πρόσωπο, που βρίσκεται υπό την κράτηση ή τον έλεγχό του, σε βασανιστήρια προκαλώντας του σοβαρές σωματικές ή ψυχικές βλάβες ή πόνο που δεν είναι απλώς συνέπεια νόμιμων κυρώσεων, τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών. Αν οι πράξεις αυτές επέφεραν το θάνατο του θύματος επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.

7. α) Τελεί βιασμό, σωματεμπορία ή άλλη αντίστοιχη

βαρύτητας πράξη γενετήσιας βίας, τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται αυστηρότερα με άλλη ποινική διάταξη.

β) Υποβάλλει άλλον σε στείρωση, τιμωρείται με κάθειρξη.

γ) Με σκοπό να επηρεάσει την εθνική σύνθεση ενός πληθυσμού κατακρατεί παράνομα έγκυο γυναίκα, η οποία κατέστη έγκυος με τη χρήση βίας ή απειλής, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

8. Ενεργεί διώξεις κατά μιας ομάδας ή κοινότητας παραβιάζοντας θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα για λόγους πολιτικούς, φυλετικούς, εθνικούς, εθνοτικούς, πολιτιστικούς ή θρησκευτικούς ή λόγους φύλου ή για άλλους λόγους που είναι ανεπίτρεπτοι κατά το διεθνές δίκαιο, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

9. Προκαλεί την εξαφάνιση άλλου και με σκοπό να τον αποστερήσει για παρατεταμένο χρονικό διάστημα από την προστασία της πολιτείας:

α) τον απάγει κατ' εντολή ή με την επιδοκιμασία κράτους ή πολιτικής οργάνωσης, ή του στερεί την ελευθερία κίνησης, χωρίς να παρέχονται στην συνέχεια άμεσες και ακριβείς πληροφορίες για την τύχη του και τον τόπο όπου ευρίσκεται, τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών,

β) κατ' εντολή κράτους ή πολιτικής οργάνωσης ή κατά παράβαση νομικής υποχρέωσης αρνείται να παράσχει αμελλητί πληροφορίες σχετικά με την τύχη και τον τόπο παραμονής του προσώπου κατά του οποίου τελέσθηκε η πράξη της περίπτωσης α' ή παρέχει ψευδείς πληροφορίες, τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

10. Προκαλεί σε άλλον βαριά σωματική ή διανοητική βλάβη, τιμωρείται με κάθειρξη. Αν η πράξη αυτή είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο του παθόντος, επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.

11. Διαπράττει ένα από τα ανωτέρω εγκλήματα με σκοπό να διατηρήσει ένα θεσμοθετημένο καθεστώς συστηματικής καταπίεσης και κυριαρχίας μιας φυλετικής ομάδας επί κάποιας άλλης, τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών, εφόσον δεν τιμωρείται αυστηρότερα με άλλη διάταξη.

Άρθρο 9

Εγκλήματα πολέμου κατά προσώπων

1. Όποιος σε σχέση με διεθνή ή μη διεθνή ένοπλη σύρραξη:

α. σκοτώνει πρόσωπο, που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο,

β. συλλαμβάνει ως όμηρο πρόσωπο, που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο,

γ. υποβάλλει σε βασανιστήρια ή απάνθρωπη μεταχείριση πρόσωπο, που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο προκαλώντας σε αυτό σοβαρές σωματικές ή ψυχικές βλάβες,

δ. βιάζει, εξωθεί στην πορνεία ή υποβάλλει σε στείρωση πρόσωπο που προστατεύεται από το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο ή κατακρατεί παράνομα γυναίκα που κατέστη έγκυος με τη χρήση βίας ή απειλής με σκοπό να επηρεάσει την εθνική σύνθεση ενός πληθυσμού ή καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο τελεί εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας προσώπου που προστατεύεται από το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο,

ε. στρατολογεί ανηλίκους που δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος ή τους εντάσσει σε ένοπλες

δυνάμεις ή ομάδες ή τους εξαναγκάζει να συμμετέχουν ενεργώς σε εχθροπραξίες,

στ. εκτοπίζει ή μετακινεί βίαια πρόσωπα που προστατεύονται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο και βρίσκονται νομίμως σε μια περιοχή μεταφέροντάς τα με απέλαση ή άλλα μέτρα καταναγκασμού σε άλλο κράτος ή περιοχή, κατά παράβαση των κανόνων του διεθνούς δικαίου και χωρίς αυτό να επιβάλλεται από λόγους ασφαλείας των προσώπων αυτών ή από επιτακτικούς στρατιωτικούς λόγους,

ζ. επιβάλλει ή εκτελεί κατά προσώπου που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο σημαντική, ι-δίως θανατική ή στερητική της ελευθερίας, ποινή, χωρίς αυτό το πρόσωπο να έχει προηγουμένως καταδικασθεί στο πλαίσιο μιας αμερόληπτης, τακτικής δικαστικής διαδικασίας, η οποία παρέχει όλες τις απαιτούμενες κατά το διεθνές δίκαιο δικαστικές εγγυήσεις,

η. προκαλεί κίνδυνο ζωής ή σοβαρής βλάβης της υγείας σε πρόσωπο, που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο:

αα) υποβάλλοντας αυτό σε πειράματα τα οποία δεν είναι ιατρικά αναγκαία ούτε διεξάγονται προς το συμφέρον του και στα οποία το πρόσωπο αυτό δεν συναίνεσε ελεύθερα και ρητά,

ββ) αφαιρώντας από αυτό ιστούς ή όργανα προκειμένου να χρησιμοποιηθούν σε μεταμόσχευση, εφόσον δεν πρόκειται για λήψη αίματος ή αφαίρεση δέρματος για θεραπευτικούς σκοπούς, σύμφωνα με τους γενικά αναγνωρισμένους κανόνες της ιατρικής επιστήμης και το πρόσωπο αυτό δεν συναίνεσε ελεύθερα και ρητά,

γγ) εφαρμόζοντας σε αυτό μη αναγνωρισμένες θεραπευτικές μεθόδους, χωρίς αυτό να είναι ιατρικά αναγκαίο και το πρόσωπο αυτό δεν συναίνεσε ελεύθερα και ρητά,

θ. υποβάλλει πρόσωπο που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο σε ιδιαίτερα εξευτελιστική ή ταπεινωτική μεταχείριση,

τιμωρείται στην περίπτωση α' με ισόβια κάθειρξη και στις υπόλοιπες περιπτώσεις με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

2. Όποιος σε σχέση με διεθνή ή μη διεθνή ένοπλη σύρραξη τραυματίζει μέλος αντίπαλων ενόπλων δυνάμεων ή μαχητή της αντίπαλης πλευράς, ο οποίος είχε ήδη παραδοθεί ή με άλλο τρόπο τεθεί εκτός μάχης, τιμωρείται με κάθειρξη.

3. Όποιος σε σχέση με διεθνή ένοπλη σύρραξη:

α. κατακρατεί παράνομα πρόσωπο που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο, ή καθυστερεί αδικαιολόγητα τον επαναπατρισμό του,

β. ως μέλος δύναμης κατοχής μεταφέρει τμήμα του πληθυσμού της δύναμης αυτής σε περιοχή που τελεί υπό κατοχή,

γ. εξαναγκάζει ένα πρόσωπο που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο με βία ή με απειλή κακού να υπηρετήσει στις ένοπλες δυνάμεις μιας εχθρικής δύναμης ή να συμμετάσχει στις στρατιωτικές επιχειρήσεις κατά της χώρας του, τιμωρείται με κάθειρξη.

Άρθρο 10

Εγκλήματα πολέμου κατά της ιδιοκτησίας και άλλων δικαιωμάτων

1. Όποιος στο πλαίσιο διεθνούς ή μη διεθνούς ένοπλης σύρραξης, λεηλατεί ή, χωρίς αυτό να επιβάλλεται

από στρατιωτική αναγκαιότητα, καταστρέφει καθ' οιονδήποτε τρόπο σε σημαντική έκταση αντικείμενα της εχθρικής πλευράς που βρίσκονται στην κατοχή της δικής του πλευράς, τα ιδιοποιείται ή τα κατάσχει, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

2. Όποιος στο πλαίσιο διεθνούς ένοπλης σύρραξης διακηρύσσει, αντίθετα προς το διεθνές δίκαιο, την κατάργηση ή την αναστολή δικαιωμάτων ή αξιώσεων όλων ή ενός σημαντικού τμήματος των μελών της αντίπαλης πλευράς ή καθιστά αδύνατη την διεκδίκησή τους ενώπιον δικαστηρίου, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

Άρθρο 11

Εγκλήματα πολέμου κατά ανθρωπιστικών επιχειρήσεων και εμβλημάτων

1. Όποιος στο πλαίσιο διεθνούς ή μη διεθνούς ένοπλης σύρραξης:

α) κατευθύνει επίθεση εναντίον προσώπων, εγκαταστάσεων, υλικού, μονάδων ή οχημάτων που εντάσσονται σε αποστολή ανθρωπιστικής βοήθειας ή σε ειρηνευτική αποστολή σύμφωνα με το Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, για όσο διάστημα δικαιούνται της προστασίας που παρέχεται σε αμάχους και πολιτικές υποδομές (υποδομές που δεν αποτελούν στρατιωτικούς στόχους), σύμφωνα με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο, τιμωρείται με πρόσκαιρη κάθειρξη,

β) κατευθύνει επίθεση εναντίον προσώπων, κτιρίων, υλικού, υγειονομικών μονάδων και υγειονομικών μέσων μεταφοράς, που φέρουν τα διακριτικά εμβλήματα των Συμβάσεων της Γενεύης σύμφωνα με το ανθρωπιστικό διεθνές δίκαιο, τιμωρείται με πρόσκαιρη κάθειρξη.

2. Όποιος, στο πλαίσιο διεθνούς ή μη διεθνούς ένοπλης σύρραξης, χρησιμοποιεί παράνομα τα διακριτικά εμβλήματα των Συμβάσεων της Γενεύης, τη σημαία ανακωχής ή τη σημαία, τα στρατιωτικά διακριτικά και τη στολή του εχθρού ή των Ηνωμένων Εθνών και με αυτόν τον τρόπο σκοτώνει άλλον, τιμωρείται με ισόβια κάθειρξη. Αν προκαλεί σε άλλον βαριά σωματική βλάβη τιμωρείται με κάθειρξη.

Άρθρο 12

Εγκλήματα πολέμου με χρήση απαγορευμένων μεθόδων διεξαγωγής του πολέμου

Όποιος στο πλαίσιο διεθνούς ή μη διεθνούς ένοπλης σύρραξης:

1. κατευθύνει με στρατιωτικά μέσα επίθεση εναντίον αμάχου πληθυσμού ως τέτοιου ή εναντίον αμάχων ατομικά, που δεν μετέχουν άμεσα στις εχθροπραξίες,

2. κατευθύνει με στρατιωτικά μέσα επίθεση εναντίον πολιτικών αντικειμένων, για όσο διάστημα αυτά προστατεύονται ως τέτοια από το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο, ιδίως κτηρίων αφιερωμένων στη θρησκευτική λατρεία, την εκπαίδευση, την τέχνη, την επιστήμη ή σε αγαθοεργούς σκοπούς, ιστορικών μνημείων, νοσοκομείων και χώρων συγκέντρωσης ασθενών και τραυματιών, ανυπεράσπιστων πόλεων, χωριών, κατοικημένων περιοχών ή κτηρίων ή αποστρατιωτικοποιημένων ζωνών, καθώς επίσης εγκαταστάσεων και εξοπλισμών που περικλείουν επικίνδυνες δυνάμεις,

3. κατευθύνει επίθεση με στρατιωτικά μέσα εν γνώσει

ότι αυτή θα προκαλέσει το θάνατο ή τον τραυματισμό αμάχων ή βλάβες πολιτικών αντικειμένων ή παρατεταμένες, μακροπρόθεσμες και σοβαρές ζημιές στο φυσικό περιβάλλον, οι οποίες θα ήταν σαφώς δυσανάλογες σε σχέση με το επιδιωκόμενο συγκεκριμένο και άμεσο συνολικό στρατιωτικό πλεονέκτημα,

4. χρησιμοποιεί πρόσωπο που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο ως ασπίδα προστασίας, για να αποτρέψει τον αντίπαλο από στρατιωτικές επιχειρήσεις εναντίον συγκεκριμένων στόχων,

5. προκαλεί τη λιμοκτονία άμαχου πληθυσμού ως μέθοδο διεξαγωγής πολέμου, αποστερώντας τον από τα αναγκαία προς επιβίωση εφόδια ή παρεμποδίζοντας, κατά παράβαση του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, την παροχή προμηθειών,

6. ως διοικητής διακηρύσσει ή απειλεί ότι δεν θα υπάρξει έλεος,

7. σκοτώνει ή τραυματίζει με δόλια τεχνάσματα άτομα που ανήκουν στις αντίπαλες ένοπλες δυνάμεις ή μαχητές της αντίπαλης πλευράς, τιμωρείται με κάθειρξη, αν η πράξη δεν τιμωρείται αυστηρότερα με άλλη ποινική διάταξη.

Άρθρο 13

Εγκλήματα πολέμου με χρήση απαγορευμένων μέσων διεξαγωγής του πολέμου

1. Όποιος στο πλαίσιο διεθνούς ή μη διεθνούς ένοπλης σύρραξης χρησιμοποιεί: α) δηλητήριο ή δηλητηριώδη όπλα, β) βιολογικά ή χημικά όπλα, γ) σφαίρες που διασκορπίζονται εύκολα στο ανθρώπινο σώμα ή εκρήγνυνται, ιδίως σφαίρες με σκληρό περίβλημα που δεν καλύπτει πλήρως την βολίδα ή έχει εγκοπές, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

2. Αν η πράξη της πρώτης παραγράφου είχε ως επακόλουθο τη βαριά σωματική βλάβη ή το θάνατο αμάχου που προστατεύεται από το ανθρωπιστικό διεθνές δίκαιο, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

Άρθρο 14

Παράβαση του καθήκοντος επιτήρησης

1. Στρατιωτικός διοικητής, ο οποίος, εκτός από την περίπτωση του άρθρου 6, με πρόθεση παραλείπει να ελέγξει με προσήκοντα τρόπο υφιστάμενό του, που βρίσκεται υπό τις διαταγές του ή τον εν τοις πράγμασι ασκούμενο επ' αυτού έλεγχο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν ο υφιστάμενος τελέσει ή επιχειρήσει αξιόποινη πράξη του παρόντος νόμου, εφόσον ο διοικητής μπορούσε να προβλέψει την τέλεσή της και να εμποδίσει τον δράστη.

2. Πολιτικός προϊστάμενος, ο οποίος, εκτός από την περίπτωση του άρθρου 6, με πρόθεση παραλείπει να ελέγξει με προσήκοντα τρόπο έναν υφιστάμενο που υπάγεται στον υπηρεσιακό ή τον εν τοις πράγμασι έλεγχο του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, για παράβαση του καθήκοντος επιτήρησης, αν ο υφιστάμενος τελέσει αξιόποινη πράξη του παρόντος νόμου, εφόσον ο προϊστάμενος μπορούσε να προβλέψει την τέλεσή της και να εμποδίσει τον δράστη.

3. Η παράβαση του καθήκοντος επιτήρησης που οφείλεται σε αμέλεια, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο 15 **Παράλειψη αναγγελίας εγκλήματος**

Στρατιωτικός διοικητής ή πολιτικός προϊστάμενος, ο οποίος παραλείπει να αναγγείλει αμελλητί στην αρμόδια για την έρευνα και δίωξη αρχή αξιόποινη πράξη που προβλέπεται στον παρόντα νόμο και τελέσθηκε από υφιστάμενό του, τιμωρείται με φυλάκιση.

ΜΕΡΟΣ Β' **ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ** **ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ**

I. ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Άρθρο 16 **Αρμόδιο δικαστήριο**

Αρμόδιο για την εκδίκαση των εγκλημάτων του παρόντος νόμου είναι το Τριμελές Εφετείο Αθηνών, ακόμη και για τα συναφή πλημμελήματα ή κακουργήματα, ανεξάρτητα από τη βαρύτητα των τελευταίων και την ιδιότητα του υπαιτίου.

Άρθρο 17 **Δεδικασμένο**

Αν κάποιος έχει δικαστεί αμετάκλητα από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, δεν μπορεί να ασκηθεί και πάλι σε βάρος του ποινική δίωξη για την ίδια πράξη, ακόμα κι αν δοθεί σε αυτήν διαφορετικός νομικός χαρακτηρισμός. Αν ασκηθεί ποινική δίωξη, κηρύσσεται απαράδεκτη λόγω δεδικασμένου.

Άρθρο 18 **Αναστολή παραγραφής**

Η προθεσμία παραγραφής άλλων κακουργημάτων, εκτός από αυτά που περιέχονται στον παρόντα νόμο, αναστέλλεται για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της παράδοσης του προσώπου στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο μέχρι την αθώωσή του από αυτό ή την έκτιση της ποινής που του επιβλήθηκε. Στην περίπτωση αυτή, δεν ισχύει ο χρονικός περιορισμός της αναστολής του εδαφίου α' της παραγράφου 3 του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 19 **Ανακριτικές πράξεις**

1. Για τα κακουργήματα του παρόντος νόμου επιτρέπεται η διενέργεια των ανακριτικών πράξεων του άρθρου 253 Α παράγραφος 1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, εφόσον συντρέχουν οι προβλεπόμενες σε αυτό προϋποθέσεις.

2. Για τη διενέργειά τους, καθώς και για το απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα που απαιτείται για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, αποφαινεται με ειδικά αιτιολογημένο βούλευμα το συμβούλιο εφετών Αθηνών μετά από πρόταση του εισαγγελέα. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις την έρευνα μπορεί να διατάξει ο εισαγγελέας ή ο ανακριτής. Στην περίπτωση αυτή, ο εισαγγελέας ή ο ανακριτής είναι υποχρεωμένοι να εισαγάγουν το ζήτημα στο δικαστικό συμβούλιο μέσα σε προ-

θεσμία τριών ημερών. Διαφορετικά, η ισχύς της σχετικής διάταξης παύει αυτοδικαίως με τη λήξη της τριήμερης προθεσμίας.

3. Κάθε στοιχείο ή γνώση που αποκτήθηκε κατά την διενέργεια των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 ανακριτικών πράξεων μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για τους λόγους που όρισε το δικαστικό συμβούλιο. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται τα στοιχεία αυτά ή οι αποκτηθείσες γνώσεις να χρησιμοποιηθούν για τη βεβαίωση εγκλήματος αυτού του νόμου ή εγκλήματος των άρθρων 187 και 187 Α του Ποινικού Κώδικα και τη σύλληψη των δράστών, εφόσον το δικαστικό συμβούλιο αποφανθεί ειδικά γι' αυτό.

II. ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 20 **Αίτηση παράδοσης στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο**

1. Η αίτηση για παράδοση εκζητούμενου στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο συντεταγμένη στην αγγλική γλώσσα και σε επικυρωμένη μετάφραση στην ελληνική, απευθύνεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ο οποίος τη διαβιβάζει στον εισαγγελέα εφετών Αθηνών.

2. Η αίτηση συνοδεύεται, τουλάχιστον, από τα ακόλουθα έγγραφα:

α. στοιχεία που αποδεικνύουν την ταυτότητα του κατηγορουμένου, όπως ακριβή περιγραφή των χαρακτηριστικών του, φωτογραφία ή δακτυλικά αποτυπώματα ή άλλο αποδεικτικό μέσο,

β. επικυρωμένο αντίγραφο του εντάλματος σύλληψης και συνοπτική περιγραφή της πράξης,

γ. επικυρωμένο αντίγραφο του κατηγορητηρίου ή της καταδικαστικής απόφασης.

3. Αν συντρέχει επείγουσα περίπτωση, τα στοιχεία αυτά μπορούν να διαβιβασθούν και με κάθε μέσο που αφήνει γραπτό ή ηλεκτρονικό ίχνος. Η αίτηση και στην περίπτωση αυτή διαβιβάζεται κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1.

4. Σε περίπτωση συρροής αιτήσεων για παράδοση στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο και σε άλλο δικαστήριο ή συρροής με ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης ή με αίτηση έκδοσης σε άλλο κράτος, εφαρμόζονται οι διαδικασίες του άρθρου 90 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, που κυρώθηκε με το ν. 3003/2002 (ΦΕΚ 75 Α').

Άρθρο 21 **Σύλληψη του εκζητούμενου**

1. Ο εισαγγελέας εφετών Αθηνών, μόλις παραλάβει την αίτηση, διατάσσει τη σύλληψη του εκζητούμενου, ο οποίος οδηγείται ενώπιόν του χωρίς αναβολή. Ενημερώνει αμέσως τον συλληφθέντα για την ύπαρξη και το περιεχόμενο της αίτησης, καθώς και για το δικαίωμά του να παρίσταται με συνήγορο και διορίζει αυτεπαγγέλτως διερμηνέα, αν ο εκζητούμενος δεν γνωρίζει επαρκώς την ελληνική γλώσσα. Αν ο εκζητούμενος δεν παρίσταται με συνήγορο, ο εισαγγελέας είναι υποχρεωμένος να διορίσει αυτεπαγγέλτως συνήγορο.

2. Εκείνος που έχει συλληφθεί μπορεί, αμφισβητώντας την ταυτότητά του, να προσφύγει στο συμβούλιο εφετών μέσα σε δύο εργάσιμες ημέρες από τη σύλληψή του.

3. Το συμβούλιο εφετών συνεδριάζει δημόσια με τριμελή σύνθεση το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την ημέρα της σύλληψης και αποφαινεται αμετάκλητα μέσα σε δέκα ημέρες. Εκείνος που έχει συλληφθεί καλείται ενώπιον του συμβουλίου εφετών πριν από τρεις ημέρες.

Άρθρο 22 **Απόφαση για παράδοση στο Διεθνές** **Ποινικό Δικαστήριο**

1. Το συμβούλιο εφετών μετά από την εξέταση του συλληφθέντος, αν εμφανίστηκε, και αφού ακούσει τον εισαγγελέα και τον συλληφθέντα ή το συνήγορό του, αποφασίζει αιτιολογημένα για την αίτηση παράδοσης και αποφαινεται:

- α) για το αν εκείνος που έχει συλληφθεί είναι το ίδιο πρόσωπο με εκείνον του οποίου ζητείται η παράδοση,
- β) για το αν το πρόσωπο συνελήφθη σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία,
- γ) για το αν τα δικαιώματα του προσώπου έγιναν σεβαστά, ιδίως το δικαίωμα παράστασης με δικηγόρο και διερμηνέα, εφόσον πρόκειται για πρόσωπο που δεν ομιλεί την ελληνική,
- δ) για το αν το έγκλημα που αποδίδεται στον συλληφθέντα ή, εφόσον υπάρχει καταδικαστική απόφαση, το έγκλημα για το οποίο καταδικάστηκε, είναι από εκείνα για τα οποία επιτρέπεται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο η παράδοση.

2. Το συμβούλιο εφετών μπορεί να διατάξει συμπληρωματικές αποδείξεις ως προς τα στοιχεία της παραγράφου 1, αναβάλλοντας την οριστική απόφαση το πολύ για δεκαπέντε ημέρες.

3. Κατά της οριστικής απόφασης του συμβουλίου εφετών επιτρέπεται σε αυτόν του οποίου ζητείται η παράδοση και στον εισαγγελέα να ασκήσουν έφεση ενώπιον του Αρείου Πάγου μέσα σε τρεις ημέρες από τη δημοσίευση της απόφασης. Για την έφεση συντάσσεται έκθεση από τον γραμματέα εφετών.

4. Ο Άρειος Πάγος αποφαινεται σε συμβούλιο μέσα σε δέκα ημέρες με ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 448 και 450 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

5. Αυτός του οποίου ζητείται η παράδοση κλητεύεται αυτοπροσώπως ή μέσω του αντικλήτου του τουλάχιστον τρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση με τη φροντίδα του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

6. Το συμβούλιο εφετών μπορεί σε κάθε στάδιο της διαδικασίας να διατάξει την προσωρινή απόλυση του συλληφθέντος κατά τους όρους του άρθρου 59 παράγραφοι 3-6 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου που κυρώθηκε με το ν. 3003/2002 (ΦΕΚ 75 Α'). Η διάταξη του άρθρου 449 παράγραφος 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας εφαρμόζεται αναλόγως. Αν ασκηθεί έφεση, αρμόδιο είναι το συμβούλιο του Αρείου Πάγου.

Άρθρο 23 **Παράδοση στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο**

1. Η απόφαση με την οποία το οικείο συμβούλιο αποφαινεται για την παράδοση, εκτελείται το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την απαγγελία της. Στην περίπτωση αυτή ο εισαγγελέας εφετών διαβιβάζει την απόφαση μαζί με το σχετικό φάκελο στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ο οποίος μεριμνά για την εκτέλεση της.

2. Αν μέσα σε τρεις μήνες από τη σύλληψη δεν εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για την παράδοση, εκείνος που έχει συλληφθεί απολύεται.

Άρθρο 24 **Προσωρινή σύλληψη**

1. Σε επείγουσες περιπτώσεις ο εισαγγελέας εφετών διατάσσει την προσωρινή σύλληψη του προσώπου, μετά από αίτημα του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου και πριν ακόμη υποβληθεί η αίτηση για παράδοση.

2. Η αίτηση για προσωρινή σύλληψη γίνεται με οποιοδήποτε μέσο αφήνει γραπτό ίχνος και περιλαμβάνει τα εξής:

- α) πληροφορίες ως προς την περιγραφή του εκζητούμενου προσώπου, επαρκείς για να προσδιορίσουν την ταυτότητά του, καθώς και πληροφορίες ως προς τη διαμονή του,
- β) συνοπτική περιγραφή των εγκλημάτων για τα οποία ζητείται η σύλληψή του, καθώς και των πραγματικών περιστάσεων που φέρονται να στοιχειοθετούν τα εγκλήματα αυτά, συμπεριλαμβανομένων, εφόσον είναι εφικτό, της ημερομηνίας και του τόπου τέλεσής τους,
- γ) δήλωση για την ύπαρξη εντάλματος σύλληψης ή καταδικαστικής αποφάσεως κατά του προσώπου αυτού, και
- δ) δήλωση ότι θα ακολουθήσει η υποβολή αίτησης για παράδοση του προσώπου αυτού.

3. Αν το αργότερο μέσα σε τριάντα ημέρες από τη σύλληψη, δεν υποβληθεί η κατά το άρθρο 20 αίτηση για παράδοση, εκείνος που έχει συλληφθεί προσωρινά απολύεται.

4. Η διαδικασία του άρθρου 21, παράγραφοι 2 και 3 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή.

Άρθρο 25 **Προσωρινή παράδοση στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο**

1. Εκείνος που έχει συλληφθεί μπορεί, με απόφαση του συμβουλίου εφετών και μετά από αίτημα του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, να παραδοθεί προσωρινά σε αυτό προκειμένου να αναγνωρισθεί η ταυτότητά του ή για τη λήψη κατάθεσης ή παροχής άλλης συνδρομής, εφόσον ο ίδιος συναινέσει προς τούτο γνωρίζοντας πλήρως τις νομικές συνέπειες της πράξης και υπό τους όρους που μπορεί να συμφωνηθούν μεταξύ των αρμόδιων Ελληνικών Αρχών και του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

2. Το πρόσωπο που μεταφέρεται παραμένει υπό κράτηση και επιστρέφεται στις Ελληνικές Αρχές αμελλητί μόλις εκπληρωθεί ο σκοπός της μεταφοράς.

Άρθρο 26 **Διαβουλεύσεις με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο**

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, σε συνεργασία με τον Υπουργό Εξωτερικών, διαβουλεύονται με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο σε όλες τις περιπτώσεις που αυτό προβλέπεται από το Καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου ή απαιτείται από τις ειδικές περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης και ιδίως:

- α) Όταν η αποκάλυψη πληροφοριών ή εγγράφων σε κάθε στάδιο της διαδικασίας ενώπιον του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου ή κατά την παροχή δικαστικής συνδρομής σε αυτό θίγει την εθνική ασφάλεια, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 72 και 93 παράγραφος 4 του Κατα-

στατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου που κυρώθηκε με το ν. 3003/2002 (ΦΕΚ 75 Α').

β) Όταν η εκτέλεση του συγκεκριμένου μέτρου συνδρομής που αιτείται το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο αντιβαίνει σε θεμελιώδη νομική αρχή γενικής εφαρμογής της ελληνικής δημόσιας τάξης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 93 παράγραφος 3 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

γ) Όταν η αίτηση για παράδοση προσώπου στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο ή για παροχή δικαστικής συνδρομής σε αυτό συγκρούεται προς τις υποχρεώσεις της Ελληνικής Δημοκρατίας έναντι τρίτου κράτους ή της διπλωματικής ασυλίας προσώπου ή περιουσίας τρίτου κράτους, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 98 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

δ) Όταν το πρόσωπο, του οποίου ζητείται η παράδοση στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, προβάλλει αντιρρήσεις με βάση την αρχή *ne bis in idem*, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 89 παράγραφος 2 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

ε) Όταν το πρόσωπο, του οποίου ζητείται η παράδοση στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, διώκεται ήδη από τις Ελληνικές Αρχές ή εκτίει ήδη ποινή για έγκλημα διαφορετικό από αυτό για το οποίο ζητείται η παράδοσή του, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 89 παράγραφος 4 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

Άρθρο 27

Μεταφορά παραδιδόμενου προσώπου μέσω του ελληνικού εδάφους

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων επιτρέπει τη μεταφορά μέσω του ελληνικού εδάφους προσώπου που παραδίδεται στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο από άλλο κράτος, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 89 παράγραφος 3 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, που κυρώθηκε με το ν. 3003/2002 (ΦΕΚ 75 Α').

Άρθρο 28

Αιτήσεις για διενέργεια ανακριτικών πράξεων

1. Η αίτηση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου ή του Εισαγγελέα αυτού για διενέργεια ανακριτικών πράξεων απευθύνεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην αγγλική γλώσσα και σε επικυρωμένη μετάφραση στην ελληνική, ο οποίος τη διαβιβάζει στον εισαγγελέα Εφετών Αθηνών.

2. Ο εισαγγελέας Εφετών Αθηνών ζητεί τη διενέργεια των πράξεων αυτών από ειδικό εφέτη-ανακριτή, ο οποίος ορίζεται από το όργανο που διευθύνει το Εφετείο.

3. Ο εφέτης - ανακριτής μπορεί να μεταβαίνει, μετά από άδεια του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, και εκτός της περιφέρειας του Εφετείου προς διενέργεια ανακριτικών πράξεων ή να αναθέτει τη διεξαγωγή τους σε τακτικό ανακριτή του οικείου πρωτοδικείου.

4. Οι ανακριτικές πράξεις διενεργούνται σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο. Κατ' εξαίρεση, ο εισαγγελέας Εφετών Αθηνών μπορεί να επιτρέπει σε πρόσωπα που προσδιορίζονται στην αίτηση να είναι παρόντα και να παρέχουν τη συνδρομή τους στη διαδικασία εκτέλεσης.

Άρθρο 29

Κλήτευση προσώπων ενώπιον του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου

1. Η κλήση προσώπου προς εμφάνιση ενώπιον του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, υπό τους όρους του άρθρου 58 παράγραφος 7 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, επιδίδεται στο πρόσωπο, στο οποίο απευθύνεται, από τον εισαγγελέα πρωτοδικών του τόπου της κατοικίας του.

2. Οι κλήσεις των μαρτύρων και των πραγματογνωμόνων διαβιβάζονται από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και επιδίδονται στο πρόσωπο στο οποίο απευθύνονται από τον εισαγγελέα πρωτοδικών του τόπου της κατοικίας του.

3. Οι μάρτυρες και πραγματογνώμονες που καλούνται με τον πιο πάνω τρόπο και δεν εμφανίζονται αδικαιολόγητα, προσάγονται βιαίως στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, εφόσον ζητηθεί αυτό, και παραδίδονται στις ολλανδικές αρχές.

Άρθρο 30

Πληροφόρηση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου

Οι αρμόδιες Ελληνικές Αρχές χορηγούν στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο πιστοποιητικά ποινικού μητρώου και κάθε άλλη σχετική πληροφορία που θα ζητηθεί από αυτό για τις ανάγκες συγκεκριμένης ποινικής υπόθεσης, υπό τους ίδιους όρους που τα στοιχεία αυτά παρέχονται στις ελληνικές δικαστικές αρχές.

Άρθρο 31

Εκτέλεση της ποινής

1. Αν το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο ορίσει, κατ' εφαρμογή του άρθρου 103 του Καταστατικού του, ως τόπο εκτέλεσης της ποινής την Ελλάδα, ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων διαβιβάζει τη δικογραφία στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, ο οποίος την εισάγει στο Τριμελές Εφετείο Αθηνών προς αναγνώριση της απόφασης και προσαρμογή της ποινής.

2. Το Τριμελές Εφετείο Αθηνών αναγνωρίζει την απόφαση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου και διατάσσει την εκτέλεση της στερητικής της ελευθερίας ποινής, που επιβλήθηκε, προσαρμόζοντας αυτή:

α) σε ισόχρονη φυλάκιση, αν αυτή δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη,

β) σε ισόχρονη πρόσκαιρη ή και ισόβια κάθειρξη, κατά περίπτωση, αν πρόκειται για μεγαλύτερες ποινές.

3. Η ποινή της πρόσκαιρης κάθειρξης δεν μπορεί να υπερβεί σε καμία περίπτωση τα είκοσι πέντε (25) έτη.

4. Το Τριμελές Εφετείο Αθηνών αναγνωρίζει και διατάσσει την εκτέλεση χρηματικών ποινών και μέτρων δήμευσης, καθώς και την αποζημίωση που επιδικάστηκε στο θύμα, προσαρμόζοντας αυτές στις διατάξεις του ελληνικού δικαίου.

5. Η ποινή εκτελείται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας, υπό την εποπτεία του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 106 και 110 του Καταστατικού του.

6. Αυτός που καταδικάστηκε και κρατείται στην Ελλάδα δεν υπόκειται σε δίωξη ή τιμωρία ή έκδοση σε τρίτο Κράτος για αξιόποινη συμπεριφορά που έλαβε χώρα

πριν από την παράδοσή του στις Ελληνικές Αρχές, εκτός αν αυτή η δίωξη, τιμωρία ή έκδοση έχει εγκριθεί από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο μετά από αίτηση της Ελληνικής Δημοκρατίας, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στο άρθρο 108 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

7. Η επικοινωνία μεταξύ εκείνου που καταδικάστηκε και του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου είναι ακώλυτη και εμπιστευτική.

Άρθρο 32

Η εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την προσβολή θεμελιωδών δικαιωμάτων και αρχών που αναγνωρίζονται και προστατεύονται από το Σύνταγμα, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα.

Άρθρο 33 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 8 Φεβρουαρίου 2011

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Ιω. Ραγκούσης	Γ. Παπακωνσταντίνου
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
Δ. Δρούτσας	Ευάγ. Βενιζέλος
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
Α.Λοβέρδος	Χ. Καστανίδης

Αριθμ. 17/2/2011

ΕΚΘΕΣΗ Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Προσαρμογή των διατάξεων του εσωτερικού δικαίου προς τις διατάξεις του καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου που κυρώθηκε με τον ν. 3003/2002 (ΦΕΚ 75 Α)»

Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου, προσαρμόζονται οι διατάξεις του εσωτερικού δικαίου προς τις διατάξεις του καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, που κυρώθηκε με το ν. 3003/2002. Ειδικότερα:

Ι. ΜΕΡΟΣ Α'

Περιλαμβάνονται διατάξεις ουσιαστικού ποινικού δικαίου. Μεταξύ άλλων ορίζονται τα ακόλουθα:

1. Προβλέπεται η εφαρμογή των διατάξεων του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ) για τα εγκλήματα που αναφέρονται μεν στον υπό ψήφιση νόμο, πλην όμως δεν αποτελούν αντικείμενο των ειδικότερων ρυθμίσεων αυτού. (άρθρο 1)

2. Προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής των ελληνικών ποινικών νόμων, όσον αφορά σε συγκεκριμένα εγκλήματα που αναφέρονται στις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

(άρθρο 2)

3. Τα κακουργήματα που αναφέρονται στα άρθρα 7 – 13 του υπό ψήφιση νόμου δεν υπόκεινται σε παραγραφή.

(άρθρο 3)

4. Προσδιορίζονται τα πρόσωπα που θεωρούνται ως προστατευόμενα, κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο, και καθορίζεται η έννοια των όρων «στρατιωτικός διοικητής» και «πολιτικός προϊστάμενος».

(άρθρο 4)

5.α. Καθορίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες αίρεται, καθώς και εκείνες που δεν αίρεται το αξιόποινο συγκεκριμένων πράξεων του υπό ψήφιση νόμου, οι οποίες τελούνται κατόπιν προσταγής από ιεραρχικά ανώτερο, στρατιωτικό ή πολιτικό, πρόσωπο.

β. Προβλέπεται η ευθύνη των στρατιωτικών διοικητών και των πολιτικών προϊσταμένων, που μολονότι έχουν τη δυνατότητα να το πράξουν κατά τα ειδικότερα οριζόμενα, παραλείπουν να παρεμποδίσουν τους υφιστάμενούς τους από την τέλεση συγκεκριμένων αξιόποινων πράξεων.

(άρθρα 5 και 6)

6. Προσδιορίζονται αναλυτικά οι πράξεις που συνιστούν το έγκλημα της γενοκτονίας και προβλέπονται οι ποινές [ισόβια και μέχρι δέκα (10) ετών κάθειρξη], που επιβάλλονται, για την τιμώρησή του.

(άρθρο 7)

7. Προσδιορίζονται, επίσης με αναλυτικό τρόπο, οι αξιόποινες πράξεις που συνιστούν εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και καθορίζονται οι ποινές (κάθειρξης) που επιβάλλονται κατά περίπτωση. Μεταξύ άλλων επιβάλλονται οι ποινές: α) ισόβιας κάθειρξης, όταν οι πράξεις αυτές επιφέρουν το θάνατο, β) κάθειρξης τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πενήντα (50.000) χιλιάδων ευρώ, σε περίπτωση διενέργειας εμπορίου δούλων ή εμπορίας ανθρώπων ή υποδούλωσης καθορισμένου τρόπου.

(άρθρο 8)

8.α. Ρυθμίζονται, με λεπτομερειακό τρόπο, τα θέματα σχετικά με τα εγκλήματα που διαπράττονται στο πλαίσιο διεθνούς ή μη ένοπλης σύρραξης (εγκλήματα πολέμου): i) κατά προσώπων, ii) κατά της ιδιοκτησίας και άλλων δικαιωμάτων, iii) κατά ανθρωπιστικών επιχειρήσεων και εμβλημάτων, iv) με χρήση απαγορευμένων μεθόδων και μέσων διεξαγωγής του πολέμου.

β. Προβλέπονται οι ποινές που επιβάλλονται κατά περίπτωση, για την τιμώρηση των προαναφερόμενων εγκλημάτων, στις οποίες περιλαμβάνονται η ισόβια κάθειρξη, η κάθειρξη τουλάχιστον ή μέχρι δέκα (10) ετών, η πρόσκαιρη κάθειρξη κ.λπ.

(άρθρα 9 – 13)

9.α. Η παράβαση καθήκοντος επιτήρησης υφισταμένου από στρατιωτικό διοικητή ή πολιτικό προϊστάμενο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών, εκτός αν οφείλεται σε αμέλεια, οπότε επιβάλλεται η ποινή φυλάκισης μέχρι τριών (3) ετών.

β. Περαιτέρω, η παράλειψη αναγγελίας αμελλητί, από τα προαναφερόμενα πρόσωπα, στην αρμόδια για την έρευνα και δίωξη αρχή, αξιόποινης πράξης που προβλέπεται από τον υπό ψήφιση νόμο και τελέσθηκε από υφιστάμενούς τους, τιμωρείται με φυλάκιση. (άρθρα 14 και 15)

II. ΜΕΡΟΣ Β'

Περιλαμβάνονται διατάξεις δικονομικού δικαίου, καθώς και διατάξεις για τη δικαστική συνεργασία με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, όσον αφορά στα θέματα του υπό ψήφιση νόμου. Ειδικότερα:

1. Ορίζεται το Τριμελές Εφετείο Αθηνών, ως αρμόδιο, για την εκδίκαση των εγκλημάτων του υπό ψήφιση νόμου, ακόμη και για τα συναφή πλημμελήματα ή κακουργήματα, ανεξάρτητα από τη βαρύτητα των τελευταίων και την ιδιότητα του υπαίτιου. (άρθρο 16)

2. Απαγορεύεται η άσκηση νέας ποινικής δίωξης σε βάρος προσώπου που έχει δικαστεί αμετάκλητα από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την ίδια πράξη, ακόμη κι αν δοθεί σε αυτήν διαφορετικός νομικός χαρακτηρισμός. Σε αντίθετη περίπτωση, η ποινική δίωξη κηρύσσεται απαράδεκτη λόγω δεδικασμένου. (άρθρο 17)

3. Ορίζεται ότι, η προθεσμία παραγραφής άλλων κακουργημάτων, πλην των αναφερομένων στον υπό ψήφιση νόμο, αναστέλλεται για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της παράδοσης του προσώπου στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο μέχρι την αθώωσή του ή την έκτιση της ποινής που του έχει επιβληθεί. Εν προκειμένω, δεν ισχύει ο χρονικός περιορισμός της αναστολής που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο, της παρ. 3, του άρθρου 113, του Ποινικού Κώδικα. (άρθρο 18)

4.α. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία διενέργειας των ανακριτικών πράξεων του άρθρου 253Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, η οποία επιτρέπεται για τα κακουργήματα του υπό ψήφιση νόμου, εφόσον συντρέχουν οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις.

β. Ορίζεται ότι, στοιχεία και γνώσεις που αποκτήθηκαν κατά τη διενέργεια των εν λόγω ανακριτικών πράξεων, χρησιμοποιούνται μόνο για τους λόγους που ορίζει το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο, πλην της οριζόμενης εξαίρεσης. (άρθρο 19)

5.α. Καθορίζεται η διαδικασία: i) υποβολής και τα κατ'ελάχιστο απαιτούμενα συνοδευτικά έγγραφα της αίτησης για την παράδοση εκζητούμενου προσώπου στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, ii) σύλληψης του εκζητούμενου, iii) έκδοσης της σχετικής απόφασης.

β. Προβλέπεται ο διορισμός αυτεπαγγέλτως διερμηνέα και συνηγόρου, οσάκις αυτό απαιτείται.

γ. Για την παράδοση εκζητούμενου στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, απαιτείται αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου Συμβουλίου Εφετών. Κατά της εν λόγω οριστικής απόφασης επιτρέπεται η άσκηση έφεσης ενώπιον του Αρείου Πάγου, είτε από το πρόσωπο του οποίου ζητείται η παράδοση είτε από τον Εισαγγελέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα.

δ. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθίσταται αρμόδιος για την εκτέλεση της απόφασης του Αρείου Πάγου, περί παράδοσης του εκζητούμενου.

ε. Σε περίπτωση που δεν εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για την παράδοση του εκζητούμενου εντός τριών (3) μηνών από τη σύλληψή του, ο συλληφθείς απολύεται.

(άρθρα 20 – 23)

6.α. Παρέχεται η δυνατότητα στον Εισαγγελέα Εφετών, να διατάσσει, σε επείγουσες περιπτώσεις, την προσωρινή σύλληψη εκζητούμενου, και πριν ακόμη υποβληθεί σχετική αίτηση για παράδοση.

β. Παρέχεται, επίσης, η δυνατότητα προσωρινής παρά-

δοσης συλληφθέντος στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, προκειμένου να αναγνωρισθεί η ταυτότητά του, να ληφθεί κατάθεση ή να παρασχεθεί συνδρομή άλλου είδους προς το Δικαστήριο αυτό. (άρθρα 24 και 25)

7. Καθορίζονται ενδεικτικά τα θέματα, για τα οποία απαιτούνται διαβουλεύσεις με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο. (άρθρο 26)

8. Επιτρέπεται, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις, η μεταφορά, μέσω του ελληνικού εδάφους, παραδιδόμενου, στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, προσώπου.

(άρθρο 27)

9. Καθορίζεται η διαδικασία υποβολής και περαιτέρω προώθησης των αιτήσεων, από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο ή τον Εισαγγελέα αυτού, για τη διενέργεια ανακριτικών πράξεων, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο. Κατ'εξαίρεση, επιτρέπεται σε συγκεκριμένα πρόσωπα να είναι παρόντα και να παρέχουν συνδρομή κατά τα οριζόμενα. (άρθρο 28)

10. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την κλήτευση προσώπων ενώπιον του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται η βίαιη προσαγωγή ενώπιον του Δικαστηρίου και η παράδοσή τους στις αρμόδιες ολλανδικές αρχές, μαρτύρων και πραγματογνωμόνων που καλούνται και δεν εμφανίζονται, αδικαιολόγητα, ενώπιον του Δικαστηρίου. (άρθρο 29)

11. Οι ελληνικές αρχές χορηγούν πιστοποιητικά ποινικού μητρώου και κάθε άλλη σχετική πληροφορία στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο με τους ίδιους όρους, υπό τους οποίους τα στοιχεία αυτά παρέχονται στις ελληνικές δικαστικές αρχές. (άρθρο 30)

12. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την εκτέλεση ποινών που επιβάλλονται, από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, και ως τόπος εκτέλεσης αυτών ορίζεται η Ελλάδα. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων προβλέπονται τα εξής:

α. Στερητικές της ελευθερίας ποινές προσαρμόζονται ως ακολούθως: i) σε ισόχρονη φυλάκιση, αν αυτή δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη, ii) σε ισόχρονη πρόσκαιρη ή / και ισόβια κάθειρξη, όταν πρόκειται για μεγαλύτερες ποινές. Η ποινή της πρόσκαιρης κάθειρξης δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει, σε καμία περίπτωση, τα εικοσιπέντε (25) έτη.

β. Χρηματικές ποινές, μέτρα δήμευσης και τυχόν αποζημιώσεις των θυμάτων αναγνωρίζονται από το αρμόδιο δικαστήριο (Τριμελές Εφετείο Αθηνών), που διατάσσει την εκτέλεση αυτών μετά την προσαρμογή τους προς το ελληνικό δίκαιο.

γ. Οι ποινές εκτελούνται σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία και πάντοτε υπό την εποπτεία του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

δ. Πρόσωπο που καταδικάστηκε και κρατείται στην Ελλάδα δεν υπόκειται σε δίωξη ή τιμωρία ή έκδοση σε τρίτο Κράτος για συμπεριφορά που έλαβε χώρα πριν από την παράδοσή του στις Ελληνικές αρχές, εκτός αν αυτή η δίωξη, τιμωρία ή έκδοση έχει εγκριθεί από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, μετά από σχετικό αίτημα της χώρας μας. (άρθρο 31)

13. Η εφαρμογή των προτεινομένων ρυθμίσεων δεν επιτρέπεται να προσβάλλει θεμελιώδη δικαιώματα και αρχές, που αναγνωρίζονται και προστατεύονται από το Σύμφωνο, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα. (άρθρο 32)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Αθήνα, 17 Ιανουαρίου 2011

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Γ. Παπακωνσταντίνου

Χ. Καστανίδης

I. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

Ενδεχόμενη δαπάνη από την: α) Εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 3, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 και 31 και την ως εκ τούτου τυχόν επιβολή / εκτέλεση ποινών κάθειρξης, κατά τα οριζόμενα.

β) Την κάλυψη των εξόδων που προκύπτουν από: i) το διορισμό διερμηνέα και συνηγόρου, σε περίπτωση σύλληψης εκζητούμενου προσώπου και οσάκις αυτό απαιτείται (άρθρο 21), ii) τη διενέργεια ανακριτικών πράξεων που αιτείται το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο ή ο Εισαγγελέας αυτού. (άρθρο 28)

II. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. και των λοιπών φορέων της παρ. 2, του άρθρου 4, του ν. 663/1977 (Ταμείο Νομικών, Ο.Γ.Α., Ο.Α.Ε.Ε., Ταμεία Πρόνοιας Δικηγόρων κ.λπ.)

Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από την: α) Μη παραγραφή του κακούργηματος της παρ. 3, του άρθρου 8 και την ως εκ τούτου δυνατότητα επιβολής, σε κάθε περίπτωση, χρηματικής ποινής τουλάχιστον 50.000 ευρώ για την τιμωρία του. (άρθρο 3)

β) Επιβολή χρηματικών ποινών και τη μετατροπή, σε χρηματικές, ποινών φυλάκισης, που επιβάλλονται / εκτελούνται, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 8 παρ. 3, 14, 15 και 31.

Αθήνα, 17 Ιανουαρίου 2011

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Κατριβέσης

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Προσαρμογή των διατάξεων του εσωτερικού δικαίου προς τις διατάξεις του καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου που κυρώθηκε με τον ν. 3003/2002 (ΦΕΚ 75 Α')»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, προκαλείται, επί του Κρατικού Προϋπολογισμού, ενδεχόμενη δαπάνη από την: α) εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 3, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 και 31 και την ως εκ τούτου τυχόν επιβολή / εκτέλεση ποινών κάθειρξης, κατά τα οριζόμενα,

β) κάλυψη των εξόδων που προκύπτουν από: i) το διορισμό διερμηνέα και συνηγόρου, σε περίπτωση σύλληψης εκζητούμενου προσώπου και οσάκις αυτό απαιτείται (άρθρο 21), ii) τη διενέργεια ανακριτικών πράξεων που αιτείται το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο ή ο Εισαγγελέας αυτού. (άρθρο 28)

Η ανωτέρω δαπάνη, εφόσον πραγματοποιείται, θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. (Ειδ. Φ. 17-210, 310).

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ:**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΠΟΥ ΚΥΡΩΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟΝ Ν. 3003/2002 (Α' 75)

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:

Το σχέδιο νόμου αναρτήθηκε σε Δημόσια Διαβούλευση στις 20 Οκτωβρίου 2010 με τίτλο «Προσαρμογή των διατάξεων του εσωτερικού δικαίου προς τις διατάξεις του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου που κυρώθηκε με τον ν. 3003/2002 (ΦΕΚ Α' 75)»

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

20 Οκτωβρίου 2010

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

27 Οκτωβρίου 2010

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ:**ΣΥΝΟΛΙΚΑ:**

4

ΑΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟ:

Άρθρο 1: 1 σχόλιο

Άρθρο 2: 1 σχόλιο

Άρθρο 3: 0 σχόλια

Άρθρο 4: 0 σχόλια

Άρθρο 5: 0 σχόλια

Άρθρο 6: 0 σχόλια

Άρθρο 7: 0 σχόλια
Άρθρο 8: 1 σχόλιο
Άρθρο 9: 0 σχόλια
Άρθρο 10: 0 σχόλια
Άρθρο 11: 0 σχόλια
Άρθρο 12: 0 σχόλια
Άρθρο 13: 0 σχόλια
Άρθρο 14: 0 σχόλια
Άρθρο 15: 0 σχόλια
Άρθρο 16: 1 σχόλιο
Άρθρο 17: 0 σχόλια
Άρθρο 18: 0 σχόλια
Άρθρο 19: 0 σχόλια
Άρθρο 20: 0 σχόλια
Άρθρο 21: 0 σχόλια
Άρθρο 22: 0 σχόλια
Άρθρο 23: 0 σχόλια
Άρθρο 24: 0 σχόλια
Άρθρο 25: 0 σχόλια
Άρθρο 26: 0 σχόλια
Άρθρο 27: 0 σχόλια
Άρθρο 28: 0 σχόλια
Άρθρο 29: 0 σχόλια
Άρθρο 30: 0 σχόλια
Άρθρο 31: 0 σχόλια
Άρθρο 32: 0 σχόλια

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ:

Το σχέδιο νόμου, ως ειδικό, δεν έτυχε πολλών σχολίων κατά την δημόσια διαβούλευση. Πάντως, τα αναρτηθέντα σχόλια επικέντρωσαν το ενδιαφέρον τους αφενός στην απόλυτη ή σχετική μορφή οικουμενικής δικαιοδοσίας των ελληνικών δικαστηρίων για τα εγκλήματα που προβλέπει το σχέδιο νόμου, και που είναι βέβαια τα ίδια που προβλέπει και το Καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, αφετέρου στην δωσιδικία των προσώπων που υπάγονται σε αυτό. Υπεβλήθησαν όμως παρατηρήσεις από φορείς, όπως η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, το Υπουργείο Εξωτερικών και το Υπουργείο Άμυνας.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ

ΑΡΘΡΟ 1

ΣΧΟΛΙΑ:

Στα άρθρα 68, 119, 149, 150, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα (Ν. 2287/1995) τυποποιείται μια σειρά εγκλημάτων με δράστη στρατιωτικό, η αντικειμενική υπόσταση των οποίων επικαλύπτεται από τις διατάξεις του νέου νομοθετήματος, με διαφορετικά, όμως, προβλεπόμενα πλαίσια ποινής από τα αντίστοιχα τώρα θεσπιζόμενα. Δεδομένου ότι στο νομοθέτημα δεν ρυθμίζεται η τύχη των διατάξεων αυτών του ΣΠΚ, η συνύπαρξή τους με τις υπό θέσπιση διατάξεις θα δημιουργήσει ερμηνευτικά προβλήματα στην περίπτωση που ο δράστης έχει τη στρατιωτική ιδιότητα, αναφορικά με το αν υπάγεται στη δικαιοδοσία των στρατιωτικών ποινικών δικαστηρίων ή σ' αυτή του τριμελούς Εφετείου, αλλά και αναφορικά με το εφαρμοστέο από το δικαστήριο πλαίσιο ποινής. Επιπλέον, είναι πιθανό ο στρατιωτικός δράστης να υποστεί τη σε βάρος του ταυτόχρονη διεξαγωγή ποινικής διαδικασίας ουσιαστικά για την ίδια πράξη, τόσο από τη στρατιωτική δικαιοσύνη για τις παραπάνω διατάξεις του ΣΠΚ, όσο και από την κοινή δικαιοσύνη για τις διατάξεις του νέου νομοθετήματος. Έτσι, λόγω της εκκρεμοδικίας η μία διαδικασία θα παραλύει την άλλη, ενδεχόμενα, δε, παραβιάζεται η αρχή *ne bis in idem*.

ΑΡΘΡΟ 2**ΣΧΟΛΙΑ:**

Με το υπόψη άρθρο φαίνεται να υιοθετείται η λεγόμενη «απόλυτη» μορφή οικουμενικής δικαιοδοσίας (absolute universality), δηλαδή η δυνατότητα δίωξης και τιμώρησης προσώπων για οποιοδήποτε από τα εγκλήματα του νομοσχεδίου που τελέστηκε οπουδήποτε στον κόσμο σε βάρος οποιουδήποτε προσώπου, χωρίς να απαιτείται η ύπαρξη κάποιας μορφής συνδέσμου (link) με το forum. Πρόκειται, εκτιμώ, για συναφή ρύθμιση με την αντίστοιχη της προϊσχύσασας βελγικής νομοθεσίας, η οποία είχε ως αποτέλεσμα να κατακλυσθούν οι βελγικές δικαστικές αρχές από πλήθος μηνύσεων σε βάρος εκατοντάδων προσώπων, αρκετά από τα οποία ήταν εν ενεργεία αρχηγοί κρατών, πρωθυπουργοί ή υπουργοί, γεγονός που πέρα από τις σοβαρές διπλωματικές περιπλοκές και τον κίνδυνο διατάραξης των διεθνών σχέσεων της χώρας, δημιούργησε κλίμα δυσφορίας και αναξιοπιστίας ως προς την ανάγκη δίωξης και καταστολής των διεθνών εγκλημάτων. Έτσι, με αφορμή την κύρωση του Καταστατικού του ΔΠΔ, η σχετική νομοθεσία τροποποιήθηκε τον Φεβρουάριο του 2003, κατά τρόπο ώστε η δικαιοδοσία των βελγικών δικαστικών αρχών να μπορεί να ασκηθεί μόνο στην περίπτωση ύπαρξης «συνδέσμου» αρμοδιότητας, όπως λ.χ. η κατοικία ή διαμονή του υπόπτου σε βελγικό έδαφος. Περαιτέρω και η γερμανική νομοθεσία του 2002 καθιερώνει μεν κατ'αρχήν την οικουμενική δικαιοδοσία, παρέχει όμως τη δυνατότητα στον αρμόδιο εισαγγελέα ν'απέχει από την εκδήλωση ενεργειών σε περίπτωση που ο ύποπτος δεν βρίσκεται στο γερμανικό έδαφος ούτε πιθανολογείται η άφιξή του σ' αυτό. Μόλις δε πριν από λίγους μήνες, τροποποιήθηκε επί το αυστηρότερο και η ισπανική νομοθεσία που περιείχε αντίστοιχες διατάξεις, λόγω της αντιμετώπισης παρόμοιων περιπλοκών σε δικαιοδοτικό και διπλωματικό επίπεδο.

Σε περίπτωση που η διάταξη παραμένει ως έχει, η Ελλάδα ενδέχεται να καταστεί κύριος στόχος του λεγόμενου «forum shopping», δηλαδή της διεθνούς αναζήτησης εκ μέρους των εκάστοτε ενδιαφερομένων, χωρών που η νομοθεσία τους επιτρέπει την εξέταση μηνύσεων που υπό άλλες συνθήκες θα απορρίπτοντο ελλείψει δικαιοδοσίας, με ορατό ενδεχόμενο εμφάνισης προβλημάτων αναλόγων με αυτά που αντιμετώπισε το Βέλγιο και η Ισπανία.

ΑΡΘΡΟ 8**ΣΧΟΛΙΑ:**

Οι ποινές που επιβάλλονται οφείλουν να είναι ανάλογες της ζημίας που υπέστη το θύμα. Κατά συνέπεια η ποινή για βιασμό ή κακοποίηση είναι μικρή.

ΑΡΘΡΟ 16**ΣΧΟΛΙΑ:**

Εφόσον ο δράστης των πράξεων του παρόντος νόμου είναι στρατιωτικός, θεωρώ ότι είναι ορθότερο να υπάγεται στη δικαιοδοσία των στρατιωτικών ποινικών δικαστηρίων. Άλλωστε και η συλλογή των αποδείξεων και η διενέργεια των ανακριτικών πράξεων σε αυτές τις περιπτώσεις διενεργείται ευχερέστερα από τις στρατιωτικές αρχές.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, λαμβάνοντας υπόψη τα άνω σχόλια της διαβούλευσης αλλά και τα υπομνήματα των άνω φορέων, επανεξέτασε τη διάταξη του άρθρου 2 του σχεδίου νόμου, επιλέγοντας όχι την λεγόμενη «απόλυτη» μορφή οικουμενικής δικαιοδοσίας, δηλαδή της δυνατότητας δίωξης και τιμώρησης για οποιοδήποτε έγκλημα που τελέστηκε από οποιοδήποτε πρόσωπο οπουδήποτε στον κόσμο, ανεξάρτητα δηλαδή από τους νόμους του τόπου τέλεσης, αλλά τη «σχετική» *οικουμενική δικαιοδοσία*, ώστε πάντα να απαιτείται η *ύπαρξη ενός συνδέσμου (link) με το forum*, προκειμένου αυτό να ασκήσει τη δικαιοδοσία του. Ορίζεται δε, ότι οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς, για όλες τις πράξεις των άρθρων 7 έως 15, αν αυτές τελέστηκαν στο έδαφος της ελληνικής επικράτειας ή, ανεξάρτητα από τον τόπο τέλεσης, αν στρέφονται με οποιοδήποτε τρόπο κατά του ελληνικού κράτους ή έλληνα πολίτη. Με τον τρόπο αυτό, αφενός μεν οριοθετείται σε πλαίσια [: που αντιστοιχούν στους άνω συνδέσμους] η δικαιοδοσία των ελληνικών δικαστικών αρχών, αφετέρου αποτρέπεται ο κίνδυνος κατακλυσμού των δικαστικών αρχών της χώρας μας με πλήθος μηνύσεων, από πρόσωπα κατοικούντα απανταχού της γης και τα οποία στρέφονται εναντίον άλλων προσώπων που δεν έχουν απολύτως καμιά σχέση με τη χώρα μας, αποφευγόμενου δηλαδή του ενδεχομένου να καταστεί η χώρα μας στόχος του λεγόμενου «forum shopping».

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ & ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
 ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
 ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
 ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΑΝΤΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΕΦΕΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ
 ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 210-74 88 229
 E-MAIL: ppanagiotopoulos@justice.gov.gr

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΙΣ
 ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
 ΠΟΥ ΚΥΡΩΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟΝ ν. 3003/2002 (Α΄ 75)

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Με το προκείμενο Σχέδιο Νόμου προσαρμόζονται οι διατάξεις του εσωτερικού δικαίου προς τις διατάξεις του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, που κυρώθηκε με το ν. 3003/2002 (Α΄ 75).

ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Η προώθηση και ψήφιση των αξιολογούμενων ρυθμίσεων του σχεδίου νόμου επιβάλλεται από το γεγονός ότι με τον ν. 3003/2002 κυρώθηκε το Καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου και παρίσταται ανάγκη να προσαρμοσθούν οι διατάξεις του εσωτερικού δικαίου προς τις διατάξεις αυτού, του Καταστατικού δηλαδή.

1.2. Το παρόν σχέδιο νόμου έχει ως σκοπό να καλύψει ένα κενό στην νομοθεσία της χώρας μας, σχετικά με την ποινική δίωξη και τιμώρηση των εγκλημάτων πολέμου, των εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας και της γενοκτονίας.

1.3. Οι περιλαμβανόμενες στο σχέδιο νόμου ρυθμίσεις επηρεάζουν έμμεσα τους συμμετέχοντες στην καθόλου απονομή της ποινικής δικαιοσύνης, καθώς και το σύνολο της κοινωνίας.

2. Καταλληλότητα

2.1. Στο παρελθόν δεν είχαν γίνει παρόμοιες προσπάθειες.

2.2. Το επιχειρούμενο να αντιμετωπιστεί πρόβλημα έχει να κάνει με το ιδιαίτερο ενδιαφέρον του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ώστε να αποκτήσει η ελληνική πολιτεία δικαιοδοσία για δίωξη και τιμωρία ενώπιον των ελληνικών ποινικών δικαστηρίων προσώπων που κατηγορούνται για εγκλήματα πολέμου, εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, αλλά και γενοκτονία.

2.3. Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του σχεδίου νόμου είναι άμεσα εφαρμόσιμες στο σύνολό τους, χωρίς να είναι αναγκαία η προηγούμενη έκδοση προεδρικού διατάγματος ή κανονιστικής πράξης.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου δεν θα προκληθεί πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση, μάλιστα θα μπορούσε να ειπωθεί ότι με την εκδίκαση των εγκλημάτων που περιλαμβάνονται στο σχέδιο νόμου στην ημεδαπή από τα ελληνικά ποινικά δικαστήρια (: το Τριμελές Εφετείο

Αθηνών) θα υπάρξει και εξοικονόμηση δαπανών, αφού το Ελληνικό Δημόσιο δεν θα καταβάλει έξοδα για μετακίνηση και διαμονή προσώπων στο εξωτερικό, και δη στην Χάγη, έδρα του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

4. Συνέπειες στην κοινωνία, στους πολίτες, στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

4.1. Με την επιχειρούμενη, με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου, προσαρμογή των διατάξεων του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου προς τις διατάξεις της εσωτερικής νομοθεσίας, γίνεται πιο ποιοτική και πιο αποδοτική η απονομή της δικαιοσύνης στην πατρίδα μας, γεγονός που έχει συνέπειες για όλη την κοινωνία.

5. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

5.1. Το σχέδιο νόμου τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση στην οποία συμμετείχαν φορείς και φυσικά πρόσωπα. Ειδικότερα, τη γνώμη τους επί των εισαγομένων ρυθμίσεων εξέφρασαν η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και το Υπουργείο Εξωτερικών.